

Huisarts en Wetenschap

Huisarts en Wetenschap verschijnt 13 maal per jaar.

Website: <http://www.henw.org>

Redactie

Dr. J.O.M. Zaat, hoofdredacteur
Dr. R.A.M.J. Damoiseaux
Dr. H.E. van der Horst
Drs. T.C. olde Hartman (junior-redactielid)
Dr. F.G. Schellevis
Dr. H.C.P.M. van Weert
Dr. G.Th. van der Werf

Redactiesecretariaat

Drs. F. Gerritsma
Postbus 3231, 3502 GE Utrecht
T (030) 288 17 00, F (030) 287 06 68
E-mail redactie@nhg-nl.org
Eindredactie drs. C.H.M. Kramer
E-mail c.kramer@nhg-nl.org

Basisvormgeving

Helfrich ontwerp bureau, Deventer

Nederlands Huisartsen Genootschap

Lomanlaan 103, 3526 XD Utrecht
Postbus 3231, 3502 GE Utrecht
T (030) 288 17 00, F (030) 287 06 68

Abonnementenadministratie

Klantenservice Bohn Stafleu van Loghum bv
Postbus 246, 3990 GA Houten
T (030) 638 37 36, F (030) 638 39 99
Voor informatie en bestellingen raadpleeg
www.bsl.nl
Voor België: Standaard Uitgeverij NV Informatieve
uitgaven
Belgiëlei 147a, B-2018 Antwerpen, België
T +32 3 285 72 02 F +32 3 230 12 25
E-mail su@standaarduitgeverij.be
www.standaarduitgeverij.be

Uitgeverij/advertentie-exploitatie

Bohn Stafleu van Loghum bv
Postbus 246, 3990 GA Houten
Telefoon (030) 638 38 74
Advertenties behoeven de goedkeuring van de
redactiecommissie.
Inzenden aan de uitgeverij, media.marketing@bsl.nl

Nieuwe abonnementen

Abonnementen kunnen op ieder gewenst moment worden aangegaan en worden stilzwijgend met telkens een jaar verlengd tot wederopzegging. Een abonnement wordt één maal per jaar bij vooruitfacturering voor het aankomende jaar berekend. Een studentenabonnement loopt gelijk met het studiejaar, van 1 september t/m 31 augustus, en wordt stilzwijgend met telkens 1 jaar verlengd tot wederopzegging. Een studie abonnement heeft een maximale looptijd van 2 jaar en wordt dan automatisch omgezet in een regulier abonnement. Bij wijziging van de tennaamstelling en/of het adres verzoeken wij u de adreswijziging met de gewijzigde gegevens op te sturen naar Bohn Stafleu van Loghum. Beëindiging van het abonnement kan uitsluitend schriftelijk en dient uiterlijk 2 maanden voor afloop van het lopende abonnementsjaar te zijn ontvangen.

Abonnementsprijzen

Jaarabonnement (incl. verzend- & administratiekosten)
particulieren: € 110,80
overig buitenland: € 121,88 excl. eventuele toeslagen
studenten: € 55,40
België: € 116,34
losse nummers: € 14,35
Prijswijzigingen voorbehouden

Levering en diensten geschieden volgens de voorwaarden van Bohn Stafleu van Loghum, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Utrecht onder dossiernr. 30073597 op 7 februari 2003. De voorwaarden zijn in te zien op www.bsl.nl, of worden de koper op diens verzoek toegezonden.

ISSN 0018-7070

De redactie werkt volgens een redactiestatuut dat de onafhankelijkheid van de redactie waarborgt. De NHG-Standaarden, in de praktijk en het NHG-nieuws vallen onder de verantwoordelijkheid van het NHG.

HO
2005
TIJDSCHRIFTEN

Nederlands
uitgeversverbond
Groep uitgevers voor
vak en wetenschap

Terminale zorg bij cardiorespiratoire aandoeningen kan beter

In vergelijking met terminale kankerpatiënten is er minder aandacht voor het terminale stadium van patiënten die sterven aan een hart- of longaandoening. Ook krijgt deze laatste groep patiënten minder medicatie ter palliatie. Onderzoek in twee Engelse huisartsenpraktijken naar de dossiers van 154 patiënten die stierven aan kanker (108) of een niet-kwaadaardige aandoening (46), liet dit zien.¹ Het aantal contacten met de huisarts in het laatste jaar van hun leven (gemiddeld 20), was niet verschillend tussen beide groepen. Uit ander onderzoek is bekend dat de lijdensdruk bij de patiënten met een eindstadium van hartfalen of COPD vergelijkbaar is met die van kankerpatiënten. Het is dan ook onwaarschijnlijk dat de groep met een niet-kwaadaardige aandoening minder behoefte zou hebben aan palliatieve zorg. Het begeleidend commentaar geeft als

mogelijke verklaring dat dokters bij patiënten met een eindstadium van hartfalen of COPD te terughoudend zijn in het bespreken van de naderende dood.² Als de patiënt dan weer eens heftig benauwd is en de familie ook ten einde raad is, volgt vaak weer een ziekenhuisopname. Na een paar dagen is de patiënt echter weer thuis zonder dat er veel gedaan is. Terminale zorg voor deze groep patiënten kan waarschijnlijk beter door de dood bespreekbaar te maken en dan palliatieve zorg te bieden en ondersteuning van de naasten. Deze zorg hoort vanzelfsprekend bij de huisarts thuis. (RD)

- 1 Mckinley RK, et al. Care of people dying with malignant and cardiorespiratory disease in general practice. *Br J Gen Pract* 2004;54:909-13.
- 2 Lehman R. How long can I go on like this? Dying from cardiorespiratory disease. *Br J Gen Pract* 2004;54:892-3.

Farmaceutische invloed

Het Britse parlement hield de afgelopen maanden een aantal interessante hoorzittingen over de invloed van de farmaceutische industrie op het gezondheidszorgonderzoek, patiëntenorganisaties en dokters. Ook zaken als veiligheid, zinloze surrogaat uitkomstmaten, registratie van geneesmiddelen en het gebruik van ghostwriters voor publicaties van onderzoeksgegevens in gerenommeerde tijdschriften kwamen aan de orde. De commissie hoorde niet de minsten: Ian Chalmers, een van de oprichters van de Cochrane Collaboration, Richard Sykes, voormalig topman van GSK, Richard Hornton, hoofdredacteur van de *Lancet*, hoogleraren farmaco-epidemiologie, vertegenwoordigers van patiëntorganisaties en in een zitting op 13 januari 2005 enkele leden van de Raad van Bestuur van GSK en AstraZeneca. Hornton geeft een mooi voorbeeld van een uitspraak van de sponsor van een

COX-2-remmer die druk uitoefende op zijn redactie om minder kritisch te zijn over een bijna geaccepteerd artikel omdat ze anders geen overdrukken zouden afnemen: 'We then went back to the authors and said: "You need to pull these guys off the journal because if they continue to put pressure on us we do not want your paper"'. De ongecensureerde woordelijke verslagen lezen als een trein. (JZ)

<http://www.publications.parliament.uk/pa/cm/cmhealth.htm>.

Rubrieken in dit nummer

LINH-cijfers	93
Ingezonden	143
Cochrane-reviews	143
Boeken	144
Proefschriften	147
Antwoorden kennistoets	148